

Ngkolesiya

Olo Iyoswo loso Poul A'amu Ngkolesiya somne'no Mti'mokumentisofoho.

Olo Hungkuno Simo'mjofoho.

Jisas ahwomomne'no nto simentiso sohonta soswo *tiwenti-tu'nji* (22) *tiwenti-faifi'nji* (25) nto uyakolo'mentisopolikeno olo iyoswo loso Poul kako Ngkolesiyane'no mti'mokumentisofoho. Hwapingo a'amu Juta fehohnjo Jisasimo iningkunyoso hofiko Poul kakoe syoho Ngkolesiyajo a'amu somo Anituye hungkuno ulonto syoho imentiso somo wonyo ulohofontaningkofi Poul oso a'amu Juta fehohnjo somo ulimento, Hofiko Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyahoninkofi Anitu hofikimo utimakwoho. A'amu filwo honingkano hungkunomo iningkayo sohwo hwe wopingo mmo'nonehoho. Iyoswo homo lomjo hungkuno wo'nyoso olenoho. Sohe engo *wani'nji* (1) *tu* (2) so'nji Poul kako Kilaisiye syoho ulohofi imo'nimentiso so'ne linyofoho. Sohe engo *tili'nji* (3) *foua* (4) so'nji simeho hi'ntnnonoso honingkano hungkunomo iningkayo yahino somo yakolo'nyofoho. Ose mti'mokinyofoho. Sohe engo *faif* (5) so'nji *sikis* so'nji ole mti'mokinyofoho. Nakwo hofiyo humehwasi nakwo hano emoyo kiho'maso'nji uyantano. Ose mti'mokinyofoho. Olo iyoswo hiloso kako Efesos humanto mti'mokumentisotikeno Koulin humanto mti'mokumentisotikeno. Nakwo huno ito'no monayofoho. Oso'no nakwo olo iyoswo homo lomo atofu lihwasi tifi uningkohwano.

1 ¹⁻² Nje a'amu hwaho Ngkolesiya Jisas Kilaisimo simeho uyontifi uhu'mokuwo'ningkohofu sokumo, ngko Pouli'ni olo iyoswo semti'mokiyalokweno. A'amu Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyiwo'ningkohofosu ngko'nji humalohwoneso sekumne'no nakwoe a'amufu loselalokwofo. Nje hungkuno sekwo upa'nimno. Ngko olo *apousel* syoho yalokwe loso a'amu hofiko ntapmmentohofu'maho. O'o, Jisas Kilaisi poyo pe'nimentiso sohomo Mpohwo Anitu apa'no ulika'mentiso

oso hwo'nji naningkwohwo Anitu'nji siko olo syoho hiloso ntaponji nihwasopomentisiyo hwo'nyoho.

³Naningkwohwo Anitu sohwa'nji nakwoe Hwe Engo Jisas Kilaisi'nji siko'monta'i siko sekumo yo'mayo wopingo selohofohosisi simeho pompenjiyo wosejopanjiyoho. ⁴Nakwoe wonyomne'no Jisas Kilais poyo pe'nimentisofoho. Oso'no Seteniye honingkano so'nji yo'mayo hwahoponjo so'nji nakwo a'amu hwahoponjo hopi'nonohino hn'nimo yokumpohn'nyo nemokosyohumentaningki nakwoe Mpohwo Anitu nje hwomu hwahopo uhwatimo syofisyahoningki Jisas kako eno ulonto kaningkwohwoe hunomo iningkawento Jisas asomo netimayo'ne pe'nimentisofoho. ⁵Oso'no nakwo Anituye yofeso woho'nomano. Engolopohamo woho'nomewo'ningkuhwano.

Anituye honingkano anga'nohino weho.

⁶Anitu sekumo simeho sejaponto Jisas Kilaisi sekwoe wonyo so'ne poyo pe'nimentiso so'no kako'nji songo ne'no humayo'ne johu selalofoho. I osohumo hohujo ikinjaofontifi nusikwojaofontifi hungkuno kengo somo iningkawalokwofo. Oso hungkuno kengo somo sekwo iningkawo'ningkohoho so'no nje hi ntikofahoningki ngko yomo yalokweno. ⁷Oso hungkuno kengo somo Anituye angopono mipesemotasonehoho. O'o, nihu'no awonoho. Anituye honingkanoso nihu'no kenga'nohinofoho. Kilaisiye hungkuno wopingo somo a'amu fiso hofiko iwolo'mokontifi hwasyo hungkuno losetihwalokwofo. ⁸I nakwo nose'mehwasi'manji a'amu ahwomomjoso se'mapijo'manji hungkuno nom'ne kengo simo'mo selimentihwone hopo'maho. O'o, nom'ne kengo selihwasi'manji nakumo tikanomo menehwajonefoho. ⁹Hohonta hungkuno ole nto selimentoheho i olohonta apa'no selalokweno. Anituye honingkanomne'no hungkuno simo'mo selimentohe so'no sekwo huno seyohoho. I a'amu fiso Anituye honingkanomne'no hungkuno kengo seloso'manji kako tikanomo wamtonoho.

¹⁰Ose selohe so'no fisyafihupmno. A'amu sohwa nje yofe ho'nomayo'ne hungkuno laselimentoheho. O'o, Anitu kako nje yofe ho'nomayo'ne selimentoheho. A'amu nje yofe ho'nomayo'ne afofo hungkuno selonti'mtentesi ngko Kilaisiye syoho ulohofiyoso miyo'mnesohilo.

Poul Anituye syoho tipema'mentiso so'ne hungkunofoho.

¹¹Nje a'amu soku, hungkuno nehopi waselimo. Anituye hungkuno wopingo seliwo'ningkoheso a'amu hwahoponjofe huno mta'ango'maho. ¹²Olo hungkuno loso a'amu lontihwamentiso'maho. O'o, nihu'no awonoho. Jisas Kilaisi kako'nohini ntihwamentisofoho.

¹³Hohonta ngko Jutafe honingkanomo ito'nohino iningkamote hwo'nyoho. Yo'mayo imote so'no sekwo nto upa'nimentohefofoho. Anituye

a'amu Jisas Kilaisimo simeho uyo somo ngko nje yokumpohn'nyo'nji wonyo ulohofonji olo huno loso'nohini syafisionji ngko wae weeo'mo limotefoho. ¹⁴Neyakwosafe yahino somo aho yokumpohn'nyo kemokosyohumamoteso a'amu ngko'nji hungkuno afa'nono lonetihwamentohofu osomo uyakolo'mentohofoho. Hofiko Mousesiye honingkano hungkunomo we'enehwo iningkamotofoho. I ngko engo iningkamotefoho.

¹⁵Hohonta osomo iningkamote sohwo'ni i olohonta Anituye honingkano songo ntopahonjo somo iningkowalokweno. Nje na'u ngkimo aswo monimaso sohonta Anitu ngkine'no hitoho ulofahoningki wopingo ntahofonto kakoe syoho ulohofiyone nihwosopo'mentisofoho. ¹⁶Anitu kakoe hwomu ntihwamentiso sohune'no ngko hungkuno wopingo wolutihwamo. A'amu Juta'mnohini'maho, o'o a'amu temtitofu kengo kengo somo kako wolutihwano lonto Jisas Kilaisimo ntihwamentisofoho. Oso hohosohonta ngko a'amu nom'ne sohomo Hwe Engo sohwoe hungkuno'no ulohonimentohe'maho. ¹⁷U *apousel* nom'ne hofiko *apousel* simo'mo imo'nimentohofu sohwa Jelusalem humalofu sohwamo mu'maso'njo yonji yo'mayo so'no ulohonimentohe'maho. O'o, ngko hwaho Alepiya, a'amu ane spono womentohofoho. Tifi no'mo ngko ango Ntomasikos spono asomo umentohofoho.

¹⁸Oso'no Jisasimo uhwonimentohe sohonta soswo hufa'u sihune niyokolofahoningki osohonta ngko ango Jelusalem nowenji osopo Pita'nji Sante hufa'u (sikuno aho hufa'u hopi'nono nom'ne sife fehohnjo hopi'nono mta'ni) humamentohefoho. Osohonta Pita'nji nekwo Hwe Engo sohwoe hungkuno'no hnnimentihwayofoho. ¹⁹*Apousel* nom'ne sohwamo ngko muhwonimmentohefoho. O'o, Jisasiye koningkwa'wehwo Jemisi'nji Pita ntnnohini uhwonimentohe hwo'nyoho. ²⁰Olo hungkuno loso semti'mokiyalokwe loso nehopi'nohini. Anitu kako huno uyohoho. Ngko hwasyo hungkuno maselalokuyohono.

²¹Ngko Jelusalem uliko'manji hwaho Siliya'nji Silisiya, osohonno umentohofoho. ²²Oso hohosohonta a'amu Jutiyanta'angoso Kilaisiye hungkuno upa'nontifi uhu'mokumotofoso hofiko nje yofe'nohini upa'nontifeso nje simano somo manohonyofoho. ²³A'amu ngkine'no upa'nimentohofi, Oso hwe hohonta nakwo Jisasimo iningkowentaningkuhwone so'nyumo kako fonjahumajo sohwo olohonta Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyonto nom'ne a'amu somo Jisasiye hungkuno lutihwalofoho. ²⁴Ose upa'nontifi ngkine'no Mpohwoe yofe ho'n oma'mentohofoho.

**Nom'ne 'Apousel' Jelusalem humamotofu sohwanji
Pouli'nji hofiko simeho afa inimentohofoho.**

2 ¹Soswo aho hopi'nono sife mta'ni osofosofahu'no niyokolofahoningki Mponopasi'nji Jelusalemno asomo wowaho lontai Taitasimo

utimentai umentihwonefoho. ²Anitu kako ngkimo ntahoningki ngko umentohefoho. A'amu somo hwe engo mokosyohumayo sohwafe ango so'mo uhu'mokumentihwonefoho. Osopo ngko Anituye hungkuno a'amu Juta'no'maso, o'o, a'amu temtifo kengo kengo somo lutihwawo'ningkohe so'no oso hwe engo sohwa lutihwamentohefoho. Hwapingoso oso syoho yiwo'ningkohe so'no nakwolaho ntifijoso ne mmo'nonoho. ³Taitas ngko'nji humamentiso sohwa kako a'amu Juta hwo'maho. Kako hwaho Ngkiliknta'ango hweho. I oso'no hwe engo sohwa hofiko nakwo Juta sohwa'niye a'apaho sihu kolo'nyo yahino so'no hungkuno me-ejofoho. Oso hwe engo huhwo sohwa Taitas hwaho Ngkiliknta'ango so'no huno ko uyahoningki hofiko Taitasiye a'apaho sihu wokolofano me-ejofoho. ⁴Oso ango homo somo nohumentahoningkuhwoni hwe nom'ne sohwa hiyaso'mo swopalokwofo. Nakwo a'amu Jutafe honingkanomo humentahoningkuhwoni Jisas Kilaisiye hungkunoso ikwolofonema'mentisofoho. I oso'no oso a'amu hiyaso'mo swapmentohofoho sohwa Jutafe honingkanomo apa'no nano hopa womekilo'mokonehumojantifi imentohofofoho. ⁵Hofiko Taitasiye a'apahomo sihu kolofo so'no nelahoningkofi nakwo eno mujo'njo imentihwonefoho. Nakwo hofikoe hungkunomo haloho muposofoho. O'o, a'amu Juta sohwafe honingkanomo hungkuno nomokokilo'mokosehumajonoho lontani nakwo yokumpohn'nyo lohofontani Jisas Kilaisiye hungkuno so'nohino waho'ningkuhwono. Jutafe honingkanomo hungkuno so'nji mihu'mingoso nakwolaho limentihwonefoho. Oso'no hofikoe hungkuno somo miningkayo'njo imentihwonefoho.

⁶Hwe yofe engo'njo a'amu mokosyohumayo somne'no ngko iyoho mannimentisofoho. Hwapingoso Anitu nakwo a'amu hopi'nonohino'nnwe yahino afa'nohino nahoniwo'ningkisofoho. Oso hungkuno ngko a'amu temtifo kengo somo lutihwawo'ningkohe so'no hwe engo sohwa nom'ne hungkuno songo manjo'njo imentohofofoho. ⁷O'o, hungkuno songo manjo'njo yontifi huno ole umentisofoho. Ngko a'amu temtifo kengo somo Anitu kakoe hungkuno lutihwayo'ne nihwosopo'mentiso hwo'nyoho. Anitu Pitamo a'amu Juta somo kakoe hungkuno lutihwayo'ne uhwosopo'mentiso hopaso ngkimo nihwosopo'mentiso hwo'nyoho. ⁸Ou, Anitu kakoe yokumpohn'nyo Pitamo uyahoningki Pita a'amu Juta somo Anituye hungkuno lutihwayo'ne (*apousel*) syoho iwo'ningkiso hweho. Oso pa'nyoso Anitu kako ngkimo yokumpohn'nyo ntaponto a'amu Juta'ne'no'maso, o'o, a'amu temtifo kengo kengo somo lutihwayo'ne (*apousel*) syoho ntapmentisofoho. ⁹Hwe engo sohwa hofikoe yofe Jemisiyo, Pitayo, Jouniyo hofiko huno ole uyimento, Anitu olo syoho loso ntapmentiso so'no huno uyahoningki oso'no hofiko Mponopasi'nji nekumo aho epentifi olo so'no simeho afa inontani olo hungkuno

loso'no nano mtito'mentihwono. Mponopasi'nji nekwo a'amu temtitofo kengo kengo somo Anituye hungkuno wolutihwantayoho. Hofiko a'amu Juta somo Anituye hungkuno wolutihwantifeho. Oso'no syoho afa'no yiwo'ningkuhwone hwona'nyoho. ¹⁰Hungkuno anga'nohinoso nekumo huno efohoto'mentohofoso ole, a'amu yo'mayo a'apahomne'no umofonyo iyo somne'no huno syafisyikuji ufo'mapmno. Ose iyoso'no nimo'ningkahoningki syoho loso yokumpohn'nyo iwo'ningkohe hwo'nyoho.

Poul kako Pitamo yoka ulimentisofoho.

¹¹Tifi sohonta nakwo Antiyouk nohumentahoningkuhwoni Pita none'mahoningki ngko a'amufe timopo Pitamo kakoe simanopo yoka ulimentohefoho. Hwapingoso kako huno wonyo tipema'mentisofoho. ¹²Simo'mo Jemis a'amu Jelusalem mta'ango uhwatimentiso sohwa m'mofopontaningkofi Pita kako a'amu temtitofo kengo kengo somjo so'nji wopayo afapo nta'ni nimentisofoho. I oso'no a'amu Jelusalem mta'ango huhwo sohwa nu'mofopahoningkofi Pita kako huno wonyo ole tipemanto kako a'amu temtitofo kengo kengo so'nji wosopayo manimentisofoho. Hwapingoso a'amu kengoso hofiko a'apaho sihu makolo'nyo'njo yiwo'ningkohofofoho. A'amu Jelusalem mta'ango sohwa hofiko huno ole, a'amu a'apaho sihu makolo'nyo'njo sohwa hofiko Anitumo mu'maso'ne hwafoho. Oso'no Pita hofiko ngkine'no huno wonyo syonihufipitnnoho lonto Pita a'amu kengo so'nji wopayo manyo'njo imentisofoho. ¹³Pita ose imentiso so'no a'amu hofiko Pitamo tifi iningkawentifi yahino wonyoso hofiko ema'mentohofofoho. Oso hofikoe huno wonyoso Mponopas huhwo'nji nomanto a'amu temtitofo kengo kengo so'nji afapo nta'ni wopayo manimentisofoho. ¹⁴Oso huno wonyoso syofisyomantifi Jisasiye hungkunomo miningkayo'njo yontaningkofi uhwonimentohe so'no ngko Pitamo a'amufe timopo hungkuno yokumpohn'nyo ole ulimentohe, Kiko a'amu Juta hwosoho. I oso'no kiko a'amu temtitofo kengo somne'no ole so'no kumo'ningkohoho. A'amu temtitofo kengo kengoso hofiko a'amu Jutafe yahinomo uningkafe. Oso'no kumo'ningkahoningki peho'no syofihu'mahnnoto. Kiko huhwosi Jutafe yahinomo nto ho'nahumahnno hwosoho. Ngko Pitamo ose ulimentohefoho.

**A'amu Jisasimo simeho hi'ntnnono uyo sohwo
kako Anituye a'amu ne hweho.**

¹⁵Nakwo a'amu temtitofo kengo kengo yahino wonyo mta'ango hwona'ni'maho. O'o, nakwo Juta Mousesiye honingkano hungkunomo iningkawowo'ningkohoho sohwa mta'ango hwona'nyoho. ¹⁶I oso'no nakwo a'amu Juta Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyiwo'ningkuhwone hn'nwi nakwo huno ole nayohoho. A'amu fihwo kako hungkuno Mouses

limentiso hopi'nonohinomo iningkayo sohwo osohumo Anitu kako ole mulonehoho. Jije yahino wonyoso wae weeokumo'mo. Kiko wopingo hwosoho. O'o, ose mulonehoho. Hwapingoso honingkano nihu'no anga'nohino weho. Olenoho. A'amu fihwo Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyoso osohumo Anitu kako ulonefo, Jije yahino wonyoso wae weeokumo'mo. Nje a'amu ne hwosoho. Oso honingkano somnohini iningkowaso'manji Anitu ole wonalimtonoho. Sekwo wopingo kuyoho. Oso'no nakwo Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyahoningkuhwoni i ose'manji olohonta Anitu wopingo kuyoho nelalofoho. Hwapingoso nakwo honingkano hungkunomo iningkayo'netaho. O'o, awonoho. Hwapingoso ole, nakwo Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono unyo'nwoho. A'amu honingkano hungkunomo iningkayoso oso'nohinoso hopo'maho. ¹⁷Oso'no huno naimentiso so'no Anitu sekwo wopingo kuyoho najoso'no nemo'ningkahoningki nakwo Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyimentihwonefoho. Ose imentihwone so'no a'amu fehohnjoso ole nalifijoso, Sekwo Mousesiye honingkano hungkunomo hohujo ikenjaofontifi Jisas Kilaisimo simeho uyontifi sekwo a'amu temtitofo kengo Mousesiye hungkunomo miningkayo'njo honingkano wonyomo humalofoso pa'nyo sekwo imo'nalokwofo. Oso hungkuno nehopi nalifijo'manji u nakwo honingkano wonyomo humalohwone nehopi'manji nakwo ole lanetaho. Jisas Kilais kako nakwo wonyo iyo so'ne nefe'mayo hweho. Ose lanetaho. O'o, awonoho. Ose molanehwono. Kilais nefe'mahoningki nakwo wopingo imo'nalokuhwono. ¹⁸Ihwoni. Honingkano hungkunoso nakwo Anituye a'amu ne imo'nyo so'no monefo'mayo'manji honingkano hungkuno somo hwotoho fentani Jisas Kilaisimo simeho uyontani Anituye a'amu ne imo'nimalohwonefoho. I osohonta nakwo apa'no honingkano hungkuno somo iningkayo'manji nakwo honingkano wonyomo apa'no humalohwono. ¹⁹I ngko honingkano hungkunomo atofu lonji huno ole tipema'mentoho, honingkano hungkunomo iningkayo so'no ngko syoho engo yonji ito'no iningkayoso nakwo hopo'maho. O'o, Anituye a'amu ne imo'nyoso hopo'maho. I oso'no honingkano anga'nohinoso wo'nyofoho. Oso'no olohonta honingkano hungkuno hiso ngkimo momekilo'mokonihumajiyo'njo yalofoho. ²⁰O'o, Jisas Kilais nje wonyo'ne iyo hwojijafiku'nnyopo poyo pe'nimentiso sohonta ngko kako'nji poyo sape'nimentohe hwo'nyoho. Oso'no ngko songo humayo loso nje yokumpohn'nyo'nji'maho. O'o, Jisas Kilais nje simeho mo'mo songo humaho. I olohonta olo hwaho lopo nje humayoso nje huno mta'ango'maho. O'o, ngko Anituye hwomu sohomo simeho hi'ntnnono uyonji humaleno. Hwapingoso olenoho. Anituye hwomu huhwo sohwo kako ngkimo simeho ntaponto ngkine'no poyo pe'nimentisofoho. ²¹Anitu ngkimo wopingo ntohofoso so'no ngko hwotoho mahmnehono. Honingkano hungkuno somo a'amu

iningkakuji Anituye a'amu ne imo'nontentesi Jisas Kilais kako poyo siki pe'ningkuhwonesohilo. O'o, nakwoe wonyo'ne Jisas Kilais kako poyo pe'nimentiso so'no nakune'no hitoho ulofahoningki nakumo wopingo kuyoho nalimentisofoho.

**Honingkano hungkuno somo iningkayo yahino so'nji Jisas
Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyo yahino so'ne hungkunofoho.**

3 ¹ Sekwo a'amu Ngkolesiya omomo yahino yiwo'ningkohoho soku, simo'mo nakwo Jisas Kilais sekwoe wonyomne'no iyo hwojiyafiku'nnyopo poyo pe'nimentiso so'no hofiyo losetihwahoningkuhwoni sekwo Kilais ne sohomo hopa timo uhwonimentohofofoho. I olohonta sekwo hwasoyopo hwsopisyao'malofofoho. Sekwoe huno somo hwasyo honingkanomo tihwo ipesematapmmasoto. ² Ngko sekumo nom'ne anga'nohino so'no waselohonimne'no yohono. Sekwo honingkano hungkuno somo iningkamentohoho so'no Anitu kako kakoe Towahuno Wopingo sejapmmentisotaho. O'o, sekwo Jisasiye hungkuno songomo upa'nontifi Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono umentohoho so'no Anitu kakoe Towahuno Wopingoso sejapmmentisofoho. ³ Sekwoe huno wopingoso pipi yontifi ho'nao'malofoto. Simo'mo sekwo syoho emayoso Anituye Towahuno Wopingofe yokumpohn'nyo'nji hofiyo emantifi osopo huno wopingoso ho'naofontifi sekwoe yokumpohn'nyo hwahopo nta'ningo so'nji wesejwaofantife'no yalokwofo. ⁴ Sekwo Anituye Towahuno'nji hofiyo humamotofo so'no iningo laseyohoho. Oso'no syafisyikui ne anefoho wolantifetaho. Awonoho. Ne anefoho malifitnehoho. ⁵ Apa'no waselohonimne'no yohono. Sekwo honingkano hungkuno somo iningkayo'ne Anitu kakoe Towahuno Wopingo sejopalofoho. I oso'no sekwo Jisasiye hungkunomo haloho upa'nontifi simeho hi'ntnnono uyahoningkofo so'no kakoe Towahuno sejopalofoho.

⁶ Oso pa'nyoso Apiloham imentisofoho. A'amu Anituye hungkuno mti'mokumentohoho sohwa Apilohamne'no ole mti'mokumentohofi, Apiloham sohwo kako Anituye hungkunomo simeho hi'ntnnono umojo hweho. Anitu oso simeho hi'ntnnonohino so'no ulimento, Nje hungkunomo Apiloham simeho hi'ntnnono ntape so'ne kako honingkano wonyo ane hweho. Ose limentisofoho. ⁷ Oseso sekwo huno waseyono. A'amu Anituye hungkunomo simeho hi'ntnnono uyoso sohwo oso a'amu sohwo Apilohamiye mehomi ne hweho. ⁸ Nihu'no hohonta Anitu ole so'no huno uyimento, a'amu temtitofo kengo kengoso ngkimo simeho hi'ntnnono nontapifitne so'no ngko wopingo kuyoho ulimnefoho. Huno ose uyimentiso so'no kako Apilohammo olo hungkuno wopingo loso ulimento, Kiko ito'no ehumayo so'no ngko a'amu hwaho kengo kengoponjo temtitofo kengo kengo so'njimo wopingo uloho'mnefoho. Anitu Apilohammo ose ulimentisofoho. Oso hungkuno hiso a'amu Anituye hungkuno

mti'mokumentohoho sohwa mti'mokumentohofohoho. ⁹Apiloham oso hungkuno somo simeho hi'ntnnono uyahoningki Anitu wopingo uloho'mentisofoho. Oso'no a'amu Juta so'nji temtitofo kengo so'nji simeho hi'ntnnono uyahoningkofi Anitu kako hofikimo wopingo ufo'mawo'ningkiso hweho.

¹⁰I oso'no a'amu honingkano hungkuno so'no ole liwo'ningkohofi, Ngko honingkano hungkuno somo iningkayo so'ne Anitu nje wonyoso wae weenimofono. Oso hungkuno somo huno ose syafihupijo'manji, Hofiko tikanomo ufittnefoho. Hwapingoso a'amu Anituye hungkuno mti'mokumentohoho sohwa ole mti'mokumentohofi, A'amu honingkano hungkuno nihu'no kenga'nohino somo miningkayo'njo ifijoso tohino engo nomanefoho. Ose mti'mokumentohofohoho. ¹¹Nom'ne Anituye hungkunomo hwe kakoe yofe Hopeekok ole mti'mokumento, A'amu Anitumo simeho hi'ntnnono unyo sohwo oso'nohino so'no oso hwoe wonyoso Anitu kako wae imofihwosi kiko wonyo honingkano ane hwosoho ulihwosi songo ne'no humayoso uyonefoho. Ose mti'mokumentisofoho. Oso'no nakwo huno nayohoho. A'amu kako honingkano hungkuno'nohino iningkayo sohumo Anitu kako ole mulonehoho. Kiko wopingo hwosoho. O'o, ose mulonehoho.

¹²Honingkano hungkunomo iningkayo yahinoso nom'ne kengofoho. Honingkano hungkunomo iningkayo'neso Anituye hungkuno ole naliso, A'amu fihwo honingkano hungkuno nihu'no hopi'nonohino somo ito'nohino iningkaweso sohwo kako wonyo honingkano nihu'no ane sohwo songo ne'no nohumane hweho. I oso hwe huhwo sohwo kako nihu'no anga'no wonyo yoso'manji nihu'nahone tikanomo nowene hweho. Tohino nomanefoho. Ose nalimentisofoho.

¹³I oso'no a'amu wonyo honingkano ane sohwo olo hwaho lopo mohumunyoponoho. Oso'no a'amu hopi'nono hofiko tikanomo ufittnefoho. I oso'no nakwo honingkano hungkunomo ito'no miningkayo'ne so'no Kilais kako iyopo nakwoe wonyo'ne poyo pe'nimentiso sohonta nakwoe tohino engo ma'mentisofoho. Kilais kako tohino engo ma'mentiso so'no a'amu Anituye hungkuno mti'mokumentohoho sohwa ole mti'mokumentohofi, A'amu fihwo iyopo fonjinto'ofasiyo sohumo Anitu kako kakimo hohujo ikinjimofihwosi tohino engo uyonefoho. Ose mti'mokumentohofohoho. ¹⁴Oso'no oso hungkuno Anitu Apilohammo ulimentisoso ne imo'nimentisofoho. Apilohamiye imuhwo Jisas Kilais kako a'amu hopi'nonohino a'amu Juta so'nji a'amu kengo kengo so'nji hofikoe wonyo so'no tohino engo ma'mentisofoho. Oso'no a'amu oso hiso'no simeho hi'ntnnono ufijo'manji Anitu kakoe Towahuno wopingoso a'amu homo somo uyimontonoho.

**Anituye honingkano hungkuno somo Anituye
hungkuno sohwo wae meeofonehoho.**

¹⁵Nje a'amu soku, nakwoe hwahoponjo yahino so'no pahnnimo hungkuno waselimo. Hwe fihwo kako kakoe poyo pe'nyo so'no huno

syafisyonto kakoe mehomi somo yo'mayo ho'yango yano ulofiwo'ningkiso hweho. Hwe nom'ne sohwo oso hungkuno yokumpohn'nyo somo hwotoho mafenohoho. O'o kakoe hungkunoso nowentihwonefoho. ¹⁶Oso pa'nyoso Anituye hungkuno Apiloham'nji kakoe imu sohwo'njimo ulimentisoso ne'no weho. Oso imu pi'ningo'maho. O'o, imu kenga'nohino sohumne'no ulimentisofoho. Oso imu huhwo sohwo Jisas Kilaisiyoho. ¹⁷Ihwoni, Anitu kako kakoe hungkuno Apilohammo uyonto ne imo'none'ento imentisofoho. Ose uyimentisoso soswo *foua hantilet teti* (430) uyokolofahoningki osohonta Anitu Mousesimo honingkano hungkuno uyimentisofoho. I oso hungkuno tiffinjoso hungkuno simo'mjo somo wae meeofonehoho. O'o, hungkuno simo'mjo Anitu Apilohammo uyimentisoso ne'no weho. ¹⁸Oso'no honingkano hungkunomo ining kayoso nakwo yo'mayo umentiso Anitu nakumne'no ho'nahumentisoso womantanoho. Hungkuno tiffinjoso olenoho. Hwe fihwo kako honingkano hungkunomo ining kayo so'no Anitu kakoe wonyo wae yontentesi oso yahino kengo'nesohilo.

¹⁹I oso'no Anitu kako Mousesimo oso honingkano hungkuno tiffinjoso peho'no umentisoto. Olenoho. Anitu kakoe honingkano wopingo netihwayo'ne nejopahoningki a'amu hn'nwi kakoe honingkano hiloso mtihupewo'ningkuhwone'nwoho. Mousesimo honingkano hungkunoso uyimentiso sohonta Anitu kako huno syafihu'mento, Olo honingkano hungkuno loso ne'no nowentaningkuhwosi Apilohamiye imuhwo Jisas oso humne'no ulimentiso sohwo hwahopo poso sohonta honingkano hungkuno hiloso wesojwao'montonoho. Olo hungkuno loso a'amu ahwomomjoso a'amu ajwo lo'mo humaso Mouses osohumo uyahoningki Mouses kako a'amu somo uyimentisofoho. ²⁰I oso'no Anitu kakoe hungkuno Apilohammo uyimentiso sohonta nom'ne a'amu ajwopo mohumunyofoho. Anitu kako'nohini uyimentisofoho.

Honingkano hungkuno loso nakumo mesyolonetihwayo'nefoho.

²¹Oso hungkuno tiffinjoso Anitu Mousesimo uyimentisoso hungkuno simo'mjoso Apilohammo uyimentiso somo wae weeo'mto liyalofoho. O'o, ose'maho. Nakwo Mousesiye honingkano hungkunomo tifi iningkohwaso hn'nwi Anitu nakumo songo humayo'neso nejaponefoho. U, Anitu a'amu Mousesiye honingkano hungkunomo iningkaofijo somo ole ulihwonesohilo. Sekwo wopingo kuyoho. Ose ulihwonesohilo. ²²O'o, Anituye hungkuno mti'mokumentohofoso ole nalohi, A'amu hopi'nono olo hwaho lopo humalofo somo honingkano wonyoso yokumpohn'nyo mokosyohumawo'ningkisofoho. Ose nalisofoho. I oso'no a'amu Jisas Kilaisimo simiho hi'ntnnono uyo somo Anitu oso hungkuno Apilohammo uyimentisoso oso a'amu homo somo uyimtonoho. Hungkuno hiloso ole, Anitu Apiloham kakoe imu so'njimo wopingo ulohofonefoho.

²³ Jisas kako nakwoe hwahopo mape sohonta nakwo Jisasimo simeho hi'ntnnono muyo'njo nohumentahoningkuhwone osohonta honingkano hungkunoso nakumo nano mekilo'mokonehumaji'mentisofoho. Osopo nohumentaningkuhwoni simeho hi'ntnnono uyo honingkano Anitu netihwamentisofoho. ²⁴⁻²⁵ Oso'no honingkano hungkuno loso Anituye yahino wopingoso netihwayo'ne mesyolonetihwamentisofoho. I oso'no Jisas Kilais nakwoe wonyo'ne poyo pe'nimentiso sohonta honingkano hungkuno mesyolonetihwayo imojoso moi'wo imo'nimentisofoho. I olohonta nakwo Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyalokuhwone hn'nne'no Anitu kako sekwo wopingo kuyoho nalisoso'no honingkano hungkunoso momekilo'mokonehumajonehoho.

²⁶ Oseso nakwo Jisas Kilaisimo simeho hi'ntnnono uyalokuhwoneso nakwo Anituye mehomi'nwoho. ²⁷ A'amu Jisas Kilaisimo iningkayo'ne mijo kiyomayo neso hofiko Jisas Kilaisiye huno nomantifi Kilais imentiso pa'nyo yalokuhwono. ²⁸ Oso'no olohonta nakwo Jisas Kilaisimo iningkowalokuhwone so'nwi nakwo hopi'nono afa'nohini'nwoho. A'amu Juta so'nji a'amu temtifo kengo so'nji kengo'maho. O'o a'amu syoho ulohofiyo so'nji a'amu nom'ne somo mokosyohumayo so'nji kengo'maho. O'o, hwe sohwanji moya'mi sofanji kengo'maho. Awonoho. Jisas Kilais nakwoe simeho mo'mo ne humaso hn'nwi nakwo afa'nohino humalohwono. ²⁹ Oso'no jje simehomo Jisas kuhumaso'manji kiko Apilohamiye imu hwasoho. Oseso oso hungkuno Anitu Apiloham'nji kakoe imu so'njimo uyimentisoso kiko nomatnnefoho. Hungkuno hiloso olenoho. Anitu Apiloham kakoe imu so'njimo wopingo umokumentisofoho.

4 ¹ Oso pahnnimo hungkuno simo'mo seloheso apa'no waselimonne'no yohono. Hwe fihwo poyo pe'ningkahoningki kakoe ho'yango hamniyoho yo'mayoso kakoe hwomu we'e sohumne'no a'amu nom'ne sohwa hwomu we'e sohwo'nji ho'yango so'nji umokosyohumahoningkofi hwomu we'e sohwo kako syoho ulohofiyo pa'nyo hweho. ² Hwapingoso we'e sohwo kako a'amu kakimo umokosyohumayo somo enjwa'mnoho. Kakoe ho'yango yo'mayo somo uhwontohumayo hwafoho. I tifi no'mo hwomu huhwo sohwo oso sikuno kaningkwowho ho'nahumentiso somo kakoe ho'yango yo'mayoso mokosyohumantihwone hweho. ³ Oso pa'nyo nakwo humamentihwonefoho. Jisas mape sohonta nakwo mehomi pa'nyo humentani nakwo honingkano hungkuno somo enjwa'mo humentani honingkano hungkuno hiso mekilo'mokonehumaji'mentisofoho. ⁴ Oso sikuno Anitu kako ho'nahumentiso somo kakoe Hwomu nakwoe hwahopo uhwatimentisofoho. Kona'wohi Jisasimo aswo mahoningki kako honingkano hungkuno somo enjwa'mo humamentisofoho. ⁵ Anitu kakoe hwomu uhwojahoningki kakoe hwomuso nakwo honingkano hungkuno somo enjwa'mo humalohwone hn'nyumo isihuto nalohofonto Anituye mehomi ne namokumentisofoho.

⁶Nakwo kakoe mehomi ne imo'nyo so'no netihwayo'neso Anitu kakoe hwomufe Towahuno nejopahoningki Towahuno sohwo ehuhnaofonto Anitumo uliwo'ningki, Mpohwo, Mpohwo. ⁷Oso'no nakwo nom'ne somo enjwa'mo mohumulohwono. O'o, kakoe mehomi'nwoho. Oseso nakwo kakoe mehomi hn'nyumo yo'mayo Anitu kakoe mehomimne'no ito'no esyohumamentisoso wonejapmmontonoho.

**Poul kako a'amu Ngkolesiya somne'no huno
pi'ningo syafihu'mentisofoho.**

⁸Sekwo temtitofu kengo soku, hohonta sekwo Anitu ne sohumo huno maseimentiso sohonta sekwo hwahoponjo anitu hwasyo sofe syoho ulohofimentohofofoho. ⁹I olohonta sekwo Anitu ne sohumo tipemalokwofo. I nom'ne hungkuno ole, Olohonta Anitu kako sekumo tipesemalofoho. Oso'no sekwo honingkano hungkuno somo enjwa'mo wohumantife'no liyalokwofo. Oso honingkano hungkunoso yokumpohn'nyo ane hweho. ¹⁰Sekwo ole lalokwofo, Nakwo yo'mayo sikuno fisomo u yo'mayo hamno fisomo soswo fisomo timo uhwoniwo'ningkuhwone so'no Anitu kako wopingo kuyoho wonalono. Ose lalokwofo. Oso hunoso omomo hunofoho. ¹¹Oso'no ngko sekumne'no huno pi'ningo engo syofisyalokweno. Anituye hungkuno losetihwamentohe so'no ngko syoho siki syoho kiyalokweno. Ne'maso imo'nonetikeno.

¹²Nje a'amu soku, nje hungkuno somo haloho popmno. Ngko honingkano hungkunomo enjwa'mo mohumunyo hwo'nyoho. Oso pa'nyoso sekwo hmno'nimno. Sekwo hohonta a'amu Jutafe honingkano hungkuno somo enjwa'mo mohumammotofu kuyoho. Oso pa'nyoso ngko humaleno. Ngko sekwo'nji nohumentaningko sekwo ngkimo wonyohofiyi ntoho'mentohofofoho. ¹³Honingkanopo hano loho'nawenji nom'ne angopono wamonji ko imentoheso mnokino engo tipemanji sekuyepono asomo ponji Anituye hungkuno losetihwamentohefoho. Sekwo iningo laseyohoho. ¹⁴Oso mnokinoso sekumo tango engo ko se'mahoningki sekwo ngkine'no hohujo mikinjanimofe'njo imentohofofoho. O'o, sekwo hofiyi ntoho'mentohofofoho. A'amu ahwomomjo sohwanji Jisas Kilais sekumo se'mahoningkofi sekwo wopingo umokosyohumamentohofu pa'nyoso ngkimo nimokosyohumamentohofofoho. ¹⁵Osohonta sekwo ngkine'no simonyo imentohofofoho. I olohonta sekwo honingkano nom'ne kengo so'no syafisyontifi simoho wopingo lasemo'ningkohoho. Hohonta oso mnokino nimentiso sohonta sekwo simoho engo ntapmmentohofu so'no nifo'mayo'ne sekwoe ho'yango yo'mayo hopi'nono nontapikutnnesohilo. Ngko huno ole niyohoho, Sekwo ngkimo nifo'mayo'manji ole wontantifeho. Nakwoe timo wokitihwofiyano. Wonyoangkafo nimokosyohumamentohofofoho. ¹⁶I olohonta sekwoe

yahino kengo so'no hungkuno nehopi selahoningko ngkine'no nakwoe mango hweho lohnnalokwofo.

¹⁷A'amu hwasyo hungkuno'njo sohwa hofiko sekumo afofo semokalokwofo. I hwapingoso sekwo hofikoe yofe ho'nomayo'nefoho. Hofiko sekumo ajwo'mo mase'mofontifi ngkimo mempo hohnta'ni womenihumojantife'no yalokwofo. ¹⁸A'amu nom'ne somo afofo hungkuno ne'njo umokiyoso wonyo'maho. O'o, honingkano wopingomo mjimiweneso afofo umokiyoso wonyoangkafofoho. Ngko anepo, ou sekwo'nji nohumentani'mo hofiko sekumo afofo semokiyoso wopingofoho. ¹⁹U nje mehomi, simeho sejopalokwe soku, sekwo tohino engo ntopalokwofo. A'musi kakoe mehomi aswo mayo'ne tohino engo umniwo'ningkiso pa'nyoso ngko sekumne'no apa'no nimnalofoho. Oso tohino mjanimnimehosi sekwo sekwoe simeho sekwoe huno sekwoe a'apaho hopi'nonohinoso Jisas Kilaisimo nihu'nahone uyikui kako sekumo sehula'afonefoho. ²⁰Ngko sekwo'nji wohumamonne'no yalokweno. I ngko sekwo'nji humayo'manji hungkuno olo pa'nyo maselimnehono. I ngko ikanopo humale so'no pipi imnehono. Sekwoe omomo yahino so'no huno pi'ningo engo syofisyalokweno.

**Apilohamiye ape Hekali'nji Sola'njiye pahnnimo
hungkuno Poul mti'mokumentisofoho.**

²¹Sekwo njimno. Sekwo Mousesiye honingkano hungkunomo enjwa'mo wohumantife'no yalokwofo soku, oso honingkano hungkuno neso sekwo huno laseyohoho. ²²Hungkuno hiloso ole naliso, Apiloham hwomu hufa'u tipema'mentisofoho. Tisimaso sohwo Solafe syoho ulohofiyosi aswo ma'mentisofoho. Apilohamiye ape nesi aswo nom'nehwo ma'mentisofoho. Kakoe yofe Aisakiyoho. ²³Syoho ulohofiyosi Hekal kako mehomi aswo mayoso a'amu mawo'ningkohoho pa'nyofoho. I Apilohamiye ape ne Sola hwonjo ape nihu'no a'manesi Anitu hungkuno Apiloham ya'umo ulimentiso so'no Sola mehomi ma'mentisofoho. ²⁴Olo a'mu sofa'umne'no pahnnimo hungkuno waselimonne'no yohono. Ape sofahusi siko Anituye hungkuno hufa'u pa'nyo fa'uyoho. Simo'mjosi Hekal kako hwofiki'nyo Sainai pa'nyiyoho. Osopo Anitu kako Mousesimo honingkano hungkuno uyimentisofoho. Hekaliye mehomiso syoho ulohofiyo a'amufoho. ²⁵Hwofiki'nyo Sainai sopo hwaho Alepiya wo'nnyoponoho. Pone engo Jerusalem hwofiki'nyo Sainai pa'nyofoho. Oso ango pone Jerusalem olo hwahoponjo a'amu osopo humalofoso hofiko honingkano hungkuno somo iningkawowo'ningkohoho so'no honingkano hungkuno hiso hofikimo mekilo'mokohumatn'nyofoho. Oso'no hofiko oso hungkuno somo syoho ulohofiyo hwafoho. Hekaliye mehomi pa'nyofoho. ²⁶I Anituye hungkuno nom'neso Apilohamiye ape nesi pa'nyofoho. Sola kako syoho ulohofi'maho. O'o, ape nefoho. Kako Anituye ahwomomjo

ango nemokosyohumayo pa'nyiyoho. Ango Jelusalem songoponoho. A'amū hn'nimo momekilo'mokonehumajiyo'neponoho. Sola kako nakwoe nena'wohiyoho. ²⁷Aisaiya oso ango pone Jelusalem hufa'uyo so'no Anituye hungkunomo ole mti'mokumentisofoho. Ole nalimento,

Kiko ape hwonjo siki, simonyo fiyo.

Kiko mehomi aswo momaso'njo ko yonji kiko mango engo'nji isamoyoka njo.

Hwapingoso mehomi pi'ningo engo wosejapmmnonoho.

Jije mehomiso ape syoho ulohofiyo siye mehomimo uyakolopitnnefoho.

Aisaiya ose mti'mokumentisofoho.

²⁸Nje a'amū soku, sekwo Solafe hwomu Aisak pa'nyo kuyoho. Anitu simo'mo Apilohammo hungkuno uyonto tifi no'mo kakoe hungkuno ne imo'nyo'ne Solamo hwomu uyimentisofoho. ²⁹Hohosohonta syoho ulohofiyo siye hwomu sohwo ape ne siye hwomumo tango uyimentisofoho. Oso pa'nyo olohonta Anituye Towahuno nakumo Anituye a'amū ne nemokahoningki nakwo tango malokuhwono. A'amū honingkano hungkunomo enjwa'mo humalofoso oso tango hiso nejopalokwofo. ³⁰I oso'no a'amū Anituye hungkuno mti'mokumentohofoso ole mti'mokumentohofi Anitu Apilohammo ulimento,

Syoho kilohofiyo si'nji kakoe hwomu'nji wae fiyo.

Syoho kilohofiyo siye hwomu sohwo kako jije hwaho yo'mayo ho'yangoso momanehoho.

O'o, jije ape ne siye hwomu ne sohwo kako'nohini nomane hweho.

³¹Oso'no nje a'amū soku, nakwo syoho ulohofiyo siye mehomimaho. Nakwo honingkano hungkunomo enjwa'mo mohumayo'nwoho. Honingkano hungkunoso nakumo momekilo'mokonehumajonehoho. O'o, nakwo ape ne siye mehomimaho.

Kilais kako nakumo isihutofonema'mentiso lopo wohumano.

5 ¹Seteniye impo'ango mta'ni Kilais nakumo nasihuto'mentiso hn'nwi nakwo yokumpohn'nyo wolohofano. Honingkano hungkunoso sekumo nomokokilo'mokosehumajoloho.

²Sekwo upa'nimno. Ngko Pouli'ni hungkuno waselimonne'no yohono. Huno ole losyofisyalokwofo. Nakwoe a'apaho sihu kolo'nyo'manji Jutafe honingkano hungkunomo iningkayo'manji Anitu nakwoe wonyo wae wena'mtonoho. Huno ose syofisyalokwofo'manji Jisas kako sekwoe wonyo'ne poyo siki pe'nimentono. ³Ngko apa'no waselimo. A'amū fihwo kako Anituye a'amū ne imo'nyo so'ne kako honingkano hungkunomo iningkawesoso kakoe a'apaho sihu kolofo'manji oso hwe huhwo sohwo honingkano hungkuno nihu'no hopi'nonohinomo uningkaweno. Nihu'no

kenga'nohinomo miningkayo'manji u honingkano wonyo kenga'no iso'manji nihu'nahone tikanomo wene hweho. ⁴ Sekwo wonyo wayo'ne honingkano hungkuno iningkawowo'ningkohoho'manji sekwo Jisas Kilaisimo nto usikwojao'malofo kuyoho. Yo'mayo wonyoangkafo Anitu sekumne'no selohofiwo'ningkiso so'no sekwo hohujo nto ikinjao'malofofoho. ⁵ Sekwo hohujo ikinjaofahoningkofi nakwo fehohnjo hn'nwi Jisas nakwoe wonyo'ne poyo pe'nimentiso somne'no simeho hi'ntnnono uyahoningkuhwono Anituye Towahuno Wopingo kako nakwoe wonyo honingkanomo wae yaofalofoho. Oso'no tifi no'mo Anitu utihwa'nyopo, Nje mehomi wopingo ne kuyoho nalonefoho. Oso hiso'no nakwo hontohumalohwono. ⁶ Nakwo Jisas Kilaisiye mehomi ne imo'ningkuhwone so'no u a'apahomo sihu kolo'nyoso a'apaho makolo'nyoso oso sikiyoho. O'o, Jisas Kilaisiye mehomi ne imo'nyoso ole, Jisasiye hungkunomo tifi iningkayo so'nji a'amu nom'ne somo simeho hi'ntnnono uyo so'ntnne oso Jisasiye mehomi nefe yahinofoho.

⁷ Simo'mo sekwo Jisasimo tifi hofiyo iningkamotofofoho. I sekwoe yahino wopingo somo tihwo pijwasehumasoto. Jisasiye hungkuno somo iningo mopmno eso tihwo selimasoto. ⁸ Anitu'maho. O'o, kako oso honingkano wonyo somta'ni Jisasimo uhwojahoningki sekumo sesihutomentiso hweho. ⁹ Toho we'e sijontaningkuhwosi ifoho yososo toho engo sijihwosi yo'mayo hopi'nonohinomo wonahumontonoho. Oso pa'nyo a'amu anga'nohino hwasyo hungkuno selososo sekwo hopi'nonohino soku sekwo hwasyo honingkanomo iningkowalokwofo. ¹⁰ I oso'no ole syosefisyalokweno. Hwe Engo sohwo sefo'mahoningkuhwosi oso hwasyo hungkunomo iningkowalokwofo somo sekwo hohujo ikinjaofikuji Jisasiye hungkunomnohini ngko iningkowalokwe hopaso finingkamno. Oso a'amu sohwo sekumo ole seloso, Sekwo a'apaho sihu fikolo'nimno, ose seloso sohwo hwasyo honingkanomo ipesemotaseweso sohwo kakoe yahino wonyo somne'no Anitu kako tohino uyonefoho.

¹¹ A'amu fehohnjo ngkine'no ole lalokwofo, Poul huhwo'nji ole lutihwawo'ningkiso, A'amu honingkano hungkunomo iningkayoso a'apaho sihu kolo'nyo somo ose iningkaofijo'manji Anitu hofikoe wonyoso wae weeo'mtonoho. Ngkine'no ose lalokwofo. I oso hungkunoso ngko lutihwanti'mtentesi a'amu honingkano hungkunomo iningkowalokwofo sohwa ngkimo tango montape'njo ikutnnesohilo. O'o, ngko Jisas a'amufe wonyo so'no iyopo poyo pe'nimentiso so'no ulalokwe so'no hofiko ngkimo tohino ntapiwo'ningkohofofoho. ¹² A'amu sekwoe a'apaho fikolo'nimno selalokwofoso hofiko hofikoe a'apahomo nihu'nahone sihu kolo'nifijoso sekumo seliko'mafikuji nihu'nahone mose'mafikutnnehoho. Oso'no nimo'ningkohoho.

¹³ U nje a'amu soku, honingkano hungkuno somta'ni Anitu kako sekumo sesihuto'mentisofoho. Sekumo peho'ne sesihuto'mentisoto.

Apa'no honingkano wonyomo iningkayo'netaho. Nihu'no awonoho. Olenoho. Nom'ne a'amu somo simeho uyo'ne nom'ne a'amu somo ufo'mayo'ne oso'ne Anitu nakumo isihutofonema'mentisofoho. ¹⁴Yo'mayo honingkano hungkuno neso hungkuno anga'nohino somo wo'nnyofoho. Hungkuno olenoho. Kiko kikine'no kumo'nyo hopaso kiko a'amu hopi'nonohino somne'no wakumo'nono. ¹⁵I sekwo nom'ne a'amu so'nji yoka hningkuji simeho tohino semningkuhwoso'no tango iningkuji ikujoho fongki'nifijo'manji i sekwo i'waho fiyimno. I sekwo oso yahino ifijo'manji sekwo hopi'nono wonyo umo'nantifeho.

**Anituye Towahuno Wopingofe yahino'nji a'amu hwaho
loponjo hn'nwiye yahino so'ntnne hungkunofoho.**

¹⁶Hungkuno ole waselimonne'no yohono. Sekwo haloho popmno. Anituye Towahuno Wopingofe mampaho jije hunomo huno kiyihwoso'no simeho kumo'noso somo tifi finingkayo. Ose iyo'manji yo'mayo wonyoso jije simeho umo lihwosi ko yososo miyonehoho. ¹⁷Ihwoni, jije simeho ole kilalofi, Olo honingkano losomo hano fiyo. I Anituye Towahuno Wopingo ole kilalofi, Yo'mayo wonyo jije simeho umo lihwosi yososo miyonehoho. O'o, nje honingkanomo tifi nningkape. Ose kilalofoho. Oso'no oso hwa'u jije simeho mo'mo ikujoho hopa fongki'nalokusiyo. Kiko yo'mayo uyimonji yalokunoso kiko hopo'maho. ¹⁸Kiko Anituye Towahuno Wopingomo tifi iningkusoso kiko honingkano hungkuno somo enjwa'mo mohumhnohino.

¹⁹Yo'mayo wonyoso nakwoe simeho yoneso'no huno nayohoho, nom'ne a'amufe a'apahomne'no simeho fefoyoso, yo'mayo huno wonyo syafisiyoso, honingkano wonyomo hano iyoso, ²⁰iyo huyo'mango'nji sojo huyo'mango'nji yofe ho'nomayoso, hwahoponjo hwasyo anitu hwe hwoso sohomo tifi iningkayo, peefo, ki'nyo imokiyoso, a'amu mangohwa imo'nontifi ikujoho fongki'nyoso yoka hnyoso, simano hintotohino kumnyoso, yofe ho'noma'nyoso, nom'ne somne'no hitoho mulofe'njoso, o'o a'amu kakoe yo'mayo somne'no syafisiyoso, a'amu ito'no mohumayofoho. O'o hofiko husilo husilofo lohofontifi nom'ne a'amu somne'no sitofo ujofoho. ²¹Nakwoe simeho a'amu nom'nefe yo'mayo so'no hi umo'nyo, mijo yokumpohn'nyo nonontifi nilohofoso, yo'mayo syohi'nyo wonyo iyoso, yo'mayo fonifonyo iyo, yo'mayo wonyo iyoso, umo liwo'ningkisofoho. Simo'mo selimentohe hopaso apa'no yokumpohn'nyo waselimonne'no yohono. A'amu yo'mayo wonyoso iwo'ningkohofoso hofiko Anitu nemokosyohumayo sopo mahufitnnefoho.

²²I oso'no nakwo Anituye Towahuno Wopingofe mampahomo iningkawasoso nakwo nom'ne a'amu somne'no hitoho wonalomontonoho. Nakwo Anitu'nji hungkuno hningkuhwasi simeho wonyohofiyo'nji wohumantanoho. Oso'no Anitu'nji a'amu so'njimo simeho pompenjiyo

uyantanoho. Nakwo Anituye Towahuno Wopingofe mampahomo iningkowasoso, u a'amu nom'ne nakumne'no wonyo hungkuno loso'manji nakwo simeho wonyo muyanehwono. O'o, simeho wopingo'nji wohumantanoho. Nakwo a'amu nom'ne somne'no hitoho nalofihwoso'no ufo'mantanoho. Yo'mayo wopingo ulohofantanoho. Yo'mayo nakwo nom'ne somo ulasoso ne umo'nimontonoho. ²³Nakwo nom'ne somne'no hwahopo wopowantanoho. Nakwoe yofe moho'noma'nyo'njo uyantanoho. Yo'mayo nakwoe simeho uyimonto ko yososo nakwo honingkano wopingo'nohinomo uyantanoho. Oso yo'mayo yahino wonyoangkafo loso yasoso honingkano hungkunoso yo'mayo hwahoponjo hungkunoso nakumo mopijwonamofe'njo umontonoho. ²⁴Jisasiye a'amu ne hn'nwi olo so'no nano mtito'mentihwone, Yo'mayo nakwoe huno wonyo naisoso yo'mayo simeho fefoyo ne'maso sohonta ole syafisiyo'ningkuhwono. Mpano. Jisasiye iyo hwojiyafiku'nnyopo oso hiso'no nto pe'nimentisofoho. Ose syofisyontani honingkano wopingomo humalohwono.

²⁵Anituye Towahuno Wopingo kako songo humayo'ne kakoe yokumpohn'nyo ntnne'no nejapiwo'ningkiso so'no nakwo kakimo enjwa'mo wohumano. Kakoe hungkuno somo sikuno huhwo huhwi uningkowano. ²⁶Yo'mayo nakwoe yofe engo imo'nyo'neso mosyafisiyo'njo uyano. Nakwo nom'ne a'amu somne'no simano hintotohino monahmnyo'njo uyano. Nakwo nom'ne a'amu sofe yo'mayo so'no hi monamo'nyo'njo uyano.

Nakwo nom'ne a'amufe tangoso ufo'mano.

6 ¹Nje a'amu soku, a'amu fihwo kako yahino wonyomo apa'no yoso'manji sekwo Anituye Towahuno Wopingofe mampahomo tifi iningkawowo'ningkohofoso sekwo oso hwe huhwo sohumo honingkano wopingo somo apa'no tipemayo'ne ufo'mapmno. Yoka nulikutoho. O'o, hungkuno wopingo'nohini hofiyo ulifijoso Anituye honingkanomo apa'no fipemotamno. Sekwo anga'no anga'nohino soku sekwoe humayo somo ito'no uhwonimno. Seten kako yamofe selohofahoningkuhwosi sekwo wonyo ifitnnoho. Oso'no ito'no uhwontohumamno. ²Sekwoe a'amu somo yo'mayo tango u'masoso sekwo hofikimo ufo'mapmno. Ufo'mapijo'manji sekwo Jisas Kilaisiye hungkuno ne somo uningkowantifeho. ³Hwe fihwo ole hnnalofi, Ngkimo peho'no nifo'mapitnnehofo. Ngko ito'nohino hwo'nyoho. Ngko hoponoho. Ose hnnoso sohwo kako hwasyo hnnalofoho. ⁴A'amu anga'no anga'nohino soku yo'mayo iwo'ningkino somo kiko ito'no uhwonyo. Wopingo'nohino uhwoningkohoji jije simeho wopingo wakumo'nimontonoho. Nom'ne a'amufe yo'mayo syoho iwo'ningkiso somo uhwoningkohoji ole nosyafisyohotoho. Nom'ne sofe yo'mayoso wonyofoho. Nje yo'mayoso wopingofoho. Ngko uyakolofohono. Ose nosyafisyohotoho. ⁵O'o, Anitu kako sekwo anga'no anga'nohino sokuye

syohomo sehoninkuhwosi yano noselofiyonefoho. Oso'no a'amu anga'no anga'nohino soku sekwoe syoho so'no tango nomapitnnefoho.

⁶A'amu sekumo Anituye hungkuno losetihwalokuso sohumo sekwoe wosopayo hwapife hamniyoho yo'mayo fehohnjoso uyimno.

⁷Hwe fihwo kako Anitumne'no hwasyoso mulonehoho. U hwe fihwo kako wopayo hulihwosi wopayo wofoka'montonoho. U yo'mayo hulososo wofoka'montonoho. Oso pa'nyo hwe fihwo Anitumne'no hwasyo iningkawo'ningkiso sohwo ne ane umo'nimontonoho. Oseso sekwo anga'no anga'nohino soku hwasyo hningkutoho. ⁸A'amuso yo'mayo wonyo kakoe simeho umo'nyoso ose iwo'ningkiso'manji u kako nihi'nahone tikanomo wene hweho. A'amu nom'ne sohwo yo'mayo Anituye Towahuno Wopingo uloso somo iningkaweso'manji u kako Anituye Towahuno mta'ni songo humayoso nomane hweho. ⁹Honingkano wopingo somo nohumentani Anituye syoho wopingo so'no piso'mo'nyo namo'ningkuhwoloho. O'o, yo'mayo wopingo yaso'manji yokumpohn'nyo ne'no mjimihwasi sikuno Anitu ho'nahumentiso somo yo'mayo wopingo nomane'nwoho. ¹⁰Oso'no sikuno huhwo huhwi nakwo a'amu hopi'nonohino somo ufo'mayo'ne honingkano tipemayo'manji ufo'mano. I a'amu Jisasimo simeho hi'ntnnono uyiwo'ningkohoho somo ne'nohini ufo'mafikuno.

**Jisas nakwoe wonyo'ne iyo hwojiyafiku'nnyo sopo
pe'nimentiso so'no Poul kako simonyo imentisofoho.**

¹¹Olo hungkuno loso simo'mo nom'nehumo ulahoningko kako mti'mokohoho. I olopo nje aho'nji mti'mokalokweno. Sekwo uhwonimno. Ifalifaliyo loso mikunimposo mti'mokalokweno. ¹²A'amu fehohnjo hungkuno losetihwalokwofoso hofiko sekwoe a'apaho sihu sekolofo'ne umo'nalofoho. Hwapingoso ole. Hofiko a'amu a'apaho sihu kolofoso yahino somo iningkawo'ningkohoho sofe simeho wopingo umo'nyo'nefoho. I oso a'amu hungkuno losetihwalokwofoso hofiko Jisas nakwoe wonyo'ne pe'nimentiso so'no simeho hi'ntnnono ufijo'manji Anituye a'amu ne imo'nifitnnefoho. A'amu huhwo sohwa oso'nohino losetihwantifijontentesi a'amu honingkano hungkunomo enjwa'mo humalofoso hofiko a'amu nolosetihwalokwofo somo tango uyikutnnesohilo. Oso'no a'apaho sihu sekolofo'ne umo'nalofoho. ¹³A'amu a'apaho sihu kolo'nyo'ne hungkuno losetihwalokwofo sohwa hofiko honingkano hungkuno hopi'nonohinomo miningkayo'njo yalokwofo. O'o, sekwoe a'apaho sihu kolofo'ne losetihwayo hwapingoso ole. Hofiko a'amu Juta somo nakwoe inomokomoyo pi'ningo engo somo uhwonimno ulahoningkofi a'amu Jutaso hofikoe yofe ho'nomalokwofo. ¹⁴Nje yofe'nji yo'mayo ntnneso moho'nomanyo'njo yalokweno. O'o, olo'nohino woho'noma'mo. Jisas Kilais kako nje wonyomne'no iyo hwojiyafiku'nnyo

sopo poyo pe'nimentisofoho. Oso hiso'no woho'noma'mo. Hwapingoso Jisas ngkine'no poyo pe'nimentiso so'no yo'mayo hwahoponjoso ngkimo yokumpohn'nyo monimokosyohumanehoho. O'o, Jisas hwahoponjo yokumpohn'nyo somo hwotoho hmmentisofoho. Oso'no hwahoponjo yo'mayoso nihu'nahone ngkilaho lalokweno. Oso hiso'no a'amu yo'mayo hwahoponjo somo iningkowalokwofoso hofiko ngkine'no nakwolaho ntantikwofo. ¹⁵A'apaho sihu kolo'nyo yahinoso ne anefoho. A'apaho sihu makolofonjo yahinoso ne anefoho. O'o, neso ole, Anitu nakumo a'amu songo pa'nyo namokiyo yahinoso hoponoho. ¹⁶A'amu hopi'nono huno ose uyahoningki iningkawo'ningkohofoso hofiko Anituye a'amu nefoho. Osomne'no Anitu kako hitoho ulofihwoso'no simeho pompenjiyo uyono.

¹⁷Yo'mayo semti'mokiyohoe so'no sekwo nom'ne tango ntapikutoho. O'o, ngko Jisasiye syoho ulohofiyi sohwo'nimo a'amu tohino engo ntapontifeso nje a'apaho ime'nohinofoho.

¹⁸Nje a'amu soku, nakwoe Hwe Engo Jisas Kilais kako wosemokosyohumano. Yo'mayo wopingo waselohofono. Hungkuno nehopeho. Ngko Pouli'ni semti'mokiyohoe. Osohopeho.